

ugodna zastran praktičnega poduka in tolikanj več važna, ker tudi Goriška stran bo svoje učence rada va-njo pošiljala.

Gospod dr. vitez Savinšek je omenil, da bodo vsi stroški zastonj, ako čez 30 let šola jenja, in se vse posestvo gospodu grofu nazaj povrne. Na to naj gospod poročevalec dr. Bleiweis odgovori, ker boljše vé, kako ta reč stoji, toliko vendar smem vprašati: ali bi se ne smelo gospodu grofu saj nekaj privoščiti, ki nam za toliko let grad in zemljišča zastonj odstopi?

Po drugi strani se pravi, da bomo toliko stroškov imeli, ker je vse zapuščeno in tla vsa neobdelana; al to tudi ni tako! Jaz vsaki dan skozi okno vidim na Slap, in mi je znano, da tam ne bo treba niti ene nove reči delati, kakor kar bo ravno za šolo predelati treba. Poslopje je prostorno in v dobrem stanu, zemljiška tla so dobro izdelana. Gospod grof je imel kakih 8 let vinogradnika, učenca iz Klosterneuburga, ki se je pred malo časa preselil na južno Tirolsko. On je večidel vse prostore čisto predelal, tako da nekaj časa niso nič nesli. Zdaj ne bo treba družega, kakor poprijeti se tega, kakor je, in z delom napredovati, kakor bo treba za šolo.

Na vprašanje: koliko se zdaj na Slapu vina pridelava, morem le toliko povedati, da mi je unidan gosp. grof tožil, kako malo je letos vina pridelal. „Sonst habe ich gewöhnlich — mi reče — zu 250 Conzi erflecht“. Conzo ali kvinč meri poldrugo vedro, bi tedaj ta pridelek do kakih 400 veder znašal. Kolikor je pa meni znano, prideluje gospod grof svoje vino večidel na tistih tleh, ki jih misli šoli odstopiti. Ima sicer še druge vinograde, pa vendar mislim, ako omenjeni pridelek od 250 kvinčev velja, da se ga je na Slapu vsaj polovica ali najmanj 150 veder pridelalo. Ne more se tedaj reči, da je ta reč zanemarjena.

Ako bi na ta način ta šola mogla vstvarjena biti, ne bo samo Vipavcu v boljše blagostanje, nego mislim, da se bo celi državi vstreglo.

Prosim pomisliti, gospôda moja! koliko strašnega denarja gré za tako imenovane „Flaschenweine“ iz dežele in iz države, česar treba pa ne bi bilo, ako bi se znalo tako vino domá napravljati. Naj se ga uči Vipavec najpred delati, ker mu je k temu vse najbolje ugodno, potem ga bodo kmalu dolenski vinski kraji posnemali, in denar bo namesti iz dežele ginil, domá ostajal, in celó tuj se bode v deželo vabil, kajti smem zagotoviti, da iz našega grozdja se bo dalo dosti bolj pošteno in mikalno vino za botelje dobiti, kakor se zdaj od drugod dobiva. Zastran tega ostanem pri svojem spoznanju, da bi ta vinorejska šola na Slapu ne bila samo Vipavcu, nego da bo deželi in celi državi koristna, zato živo priporočam, da se predlog potrdi, kakor ga finančni odsek predlaga. (Živa pohvala.)

(Dalje prihodnjič.)

Mnogovrstne novice.

* V Ameriko se je samo iz Pruskega (Prajzovskega) lani preselilo 180.000 ljudi. Toliko sreče mora biti v tej „liberalni“ nemški deželi, da je ljudje celó strpeti ne morejo.

* Škoda na Českem po povodnjah lanskega leta maja meseca je zdaj še le uradno in na tanko cenjena; ona znaša 8 milijonov in 885.450 gold. škode na železnicah in cestah, na hišah in drugih poslopih, na fabrikah itd. Ljudí pa je potonilo 240.

* Papirnata kolesa so začeli poskušati na neki Amerikanski železnici. Hvalijo jih, da so trpežna bolj kakor železna, da rahlo tekó po šinah in jih ne po-

škodujejo toliko kot železna. Delajo jih iz navadnega slamnatnega papirja, polo na polo prilimajo in potem prešajo naložene pole z mašino, ki 1000 centov tehta.

* Kolera je že dalje časa na Moravskem, Šleskem, Ogerskem in v Galiciji, kjer je več tisoč ljudi pomrlo. Tudi na Dunaji se je zadnje dni prikazala, pa dozdej le nekoliko ljudi napadla; za kozami pa te dni še zmirom mrje po 12 ljudi, mladih in starih.

Naši dopisi.

Iz severne Amerike 3. jan. — Izročite „Novicam“ posnetek iz zanimivega pisma — nam piše gosp. Ferd. Schmid *) — ki sem ga ravnokar prejel od našega visokočastitega rojaka Franca Pirca iz Amerike, ki, čeravno v 88. letu svoje starosti, je vendar še neutrudljiv delavec v misijonstvu svojem; vsaj je deloma tudi namenjen družbi kmetijski naši.

„Srčna hvala — piše gosp. Pirc — za poslano dve knjigi živalstva in rastlinstva, razjasnjene z ličnimi podobami, ktere moja šolska mladina z velikim veseljem ogleduje. Jaz sem v 88. letu svoje starosti že zeló slab in bolehen, „menim, da ne bom dolgo čivkal“. Moliva drug za družega, da se v dolini Jozafat srečno vidiva. Jaz živim zdaj v sila mrzlem kraji, in čeravno sedim pri hudo zakurjeni peči, da si smodim spredej obleko, vendar zmrzujem po hrbtu. Nemška fara, kjer sem zdaj, se imenuje Rich Praerie, pošta Littefals v državi Minesota v severni Ameriki. — Kaj pa počne naša ljuba kmetijska družba? Imate že sejalnice, škoporeznice in mlatilnice, kakor jih imamo tukaj? — Ravnokar sem spisal nemške bukve o treznosti (Temperanc) in jih v tisek dal, da s pritrjenjem vseh duhovnov osnujemo društvo za treznost pri naših Nemcih, kajti žalostnemu pijančevanju so se udali večidel vsi, ki so na novem svetu obogateli. Pozdravi mi naše rojake in še posebno ljube gospode pri odboru družbe kmetijske“.

Iz Rusije v decembru 1872. —η— (Konec.) Zapustivši šaljivi grad nebogatega grajščaka, odpravil sem se ogledat kmečke bolnišnice. Vse je bilo snažno v njej in vsaka stvar tam, kjer je je v bolnišnici treba: suhe svitle sobe, čedna oprava iz brezovega lesá, kopalnje z vanami, lekarnica — celó čista kuhinja v hiši. Rad bi bil ta ne dragi, po vaséh pogrešani zavod bolj na tanko ogledal, al bal sem se, da bi v njem ne obležal. Po Moskvi se je namreč šopirila gospá kolera, in komaj sem preživel eno noč in pol dneva v Ruski stolici, vže je zvedela za me, ter poslala nad-me svojo kolerino. Ta nagajiva nesnaga me je napadla sredi belega dne na Kremljevskem vrtu na razstavi, predno sem utegnil četrti del zanimivih predmetov ogledati. Spustil sem se v beg in bežal na kolodvor, ker so me noge izvoščikovega konja nesle. Celó od tjojke, ki me je bila pod večer na čaj in na sajke povabila, se nisem mogel posloviti; izpolnil sem jej le eno željo, da sem jo poslal v „Novice“.

Kakor meni, se je menda več njim zgodilo; mnogi se celó niso upali iz dežele v Moskvo. Zato je imela Moskovska razstava v primeri z družimi malo obiskovalcev; najbolj srečni dnevi so jih prinesli po 15 tisuč, bili so pa tudi dnevi s komaj 200 do 300 obiskovalci.

„Gosudarstvenni kontrol“ — pišejo tukajšnji časopisi — bo svoje račune za 1872. leto skoro dokončal in pokazal se bo lepi preves državnih dohodkov nad stroški. To je drugo leto, od kar Rusija nima deficita. Preteklo leto je bilo dohodkov 508 milijonov, ki so za 6 milijonov rubljev presegle stroške, letos, pravijo, bo

*) Lepa hvala za predrago pisemce.

ostanek za nekaj milijonov veči. Te ostanke dajajo večidel Veliko-ruske gubernije, okrajine imajo še vedno veči ali manji deficit. Tako je bilo preteklo leto na Kavkaziji dohodkov le 5 milijonov, stroškov pa 18 milijonov; v Turkestanu dohodkov 2 milijona, stroškov 6 milijonov. Celó kulturonosne primorske provincije so imele 132 tisoč deficita, kateri so pokrile Veliko-ruske gubernije. Pri vsem tem se je tudi državni dolg letošnje leto zmanjšal za 12 milijonov rubljev. Številke 6 in 12 v tako ogromni državi sicer niso velike, vendar kažejo nadepolni napredek v finančnih zadevah.

Steber Ruske države, kmečko „soslovije“ si od leta do leta bolj pomaga na trdno podlago. Odkupnino so letos spet izplačali s pribavko, razun nekaj nekdanjih Litovsko-poljskih gubernij, dasiravno je zemljedelce letos tlačilo mnogo nadlog, posebno spomladi suša, poleti požari in nazadnje goveja kuga. V novejši čas so se zemljelci jako poprijeli vzajemne pomoči. Prva posojilna tovaršija se je osnovala 1863. leta, potem do 1869. leta še dve, zdaj jih je vže 117, ki delajo, in 60 najnovejših jih je položilo svoje ustave (pravila) pretekli november v senatsko kancelijo na potrjenje.

Pred nekaj tedni so zagnali angleški časopisi šum, da si je Rusija podvrgla Hivo (Sivo) ali vsaj da je poslala armado nad njo. V tem je bilo nekoliko pomote. Rusija zdaj ni poslala armade proti Hivi z namenom, jo zavojevati, ampak odpravila je dva mala odreda, enega iz Krasnovodska na Kaspiškem morji, družega čez reko Embo v stepe ali puste, ki leže od Kaspiškega in Aralskega morja proti Hivi, razsledit poti in ostrašit tiste Hivincem podložne kočevce, ki kradejo blago Ruskim Kirgizom. Oba odreda sta svojo nalogo vže rešila, in Krasnodvodski se je tudi vže vrnil na svoje mesto. Vendar Ruski časopisi resno pretresajo, kaj bi bilo boljše, Hivo popolnoma podvreči ali samo prisiliti jo, da sklene kak dogovor, in neha po roparsko napadati na ruske kupce. Iz vsega je vidno, da v kratkem bo nekaj resnega. Po besedah Moskovskih „Vedomosti“ je pričakovati pokorjenja Hivine prihodnje spomlad, ali vsaj ne pozneje avgusta. Srednje-arijskih hanstev si Rusija ne osvojuje, kakor da bi jej bilo treba teh dežel, ravno narobe, omenil sem vže više, da take okrajine njene finančne moči požirajo; krotiti jih pa mora zato, ker njeni trgovini silno škodijo. Edini han Kašgarski, Jakub bek, je dovolj pameten, da je sklenil z Rusijo dogovor, vsi drugi so le tolovaji, katerih Rusija ne more drugače ukrotiti, nego z orožjem. Angleži začenjajo menda vže sami spoznavati, da oni, kakor tudi druge evropejske države, ničesa ne zgubé, ako Rusija v te divjaške kraje nekoliko reda, varnosti in omike zanese; vsaj Times, še pred malo časom silno repenčasta, je začela v tem smislu pisati. *)

Ravno dokončal sem pismo, ko so prinesle „Moskovsk. Vedom.“ iz Petrograda 9/21. decembra sledeči telegram: Govorijo, da v vladnih krogih obravnave o vojski s Hivo so končane in vojska rešena.

Iz Gorice 26. jan. — Kmalu ne bom res več vedel, ali sem Vaš redni ali izredni dopisnik. Za zdaj mislim, da mi ni še mesta prevzel gosp. —. Iz njegovih dopisov, kakor tudi iz dopisov vseh družih naših politiških časnikov ste lahko posneli, da imamo v Gorici letos duševno burjo namesti Grgarske. **) Naši slovenski stranki ste razburjeni, da je kaj. Vsa Gramont-Beustova „afëra“ (bi rekel „Nar.“) ni še senca ne naših preprirov. Kaj so njune „Enthüllung“-e proti našim, kakor jih

čitamo v domačih listih in pa v „Narodu“! Škoda, da taka razodetja ne spravijo navadno nič veselega na dan, da so pohujšljiva in morebiti spravo zadržujoča. Po drugi strani pa se ne dá tajiti, da grom in blisk nebó vedri. Jez nočem ni zagovarjati, ni grajati tega, kar o tukajšnjih zadevah po časnikih beremo, ker se držim italijanskega pregovora: „Patti chiari, amici cari“. Izgovorimo se dobro — potem pridemo brž ko ne do porazumenja. In ravno zdaj teče — kakor slišim — poravnava zarad razpora, ki je bil nastal v tukajšnji čitalnici o začetku društvenega leta med „mladimi“ in „starimi“. (Nerad rabim ta izraza, a rabim ju, ker sta že znana). O vspehu bom znal drugoč kaj povedati, kakor tudi o tem, ali bo imelo pomirjenje na socijalnih tleh kaj vpliva na politiške navskrižnosti med strankama, med liberalno namreč in tisto, ki je identična z „Noviško“ ali stranko narodne večine v deželnem zboru Kranjskem. Govoreč o porazumenji ne morem si kaj, da ne bi omenil ene glavne napake, ki se nahaja v polemiki pri obeh strankah, te namreč, da se ne razločuje govorjenje in delovanje na javnem, politiškem itd. polji — in pa privatno, osebno obnašanje posamnih privržencev te ali une stranke. Akoravno je resnično, da ima privatno mišljenje in vedenje vsake osebe vpliv tudi na njeno javno delovanje, vendar ne gré vsega na véliki zvon obesiti, dokler ni dotičnikova privatna obnaša postala očitno pravec javni njegovi politiki. Predno se pa kdo upa, pokazati se v politiki in javno tacega, kakoršen znabiti na tihem je, bode pač dolgo premetaval v roki žrjavico, da se ne speče. „Človeški oziri“ so in ostanejo za mnoge ljudi merodajni. Kar se mene tiče, ostanem pri tem, da med našima strankama — ne samo v Gorici, temuč tudi drugod — ne bo stalnega mirú, dokler „mladi“ ne jenjajo moliti Ljublj. „Tagblatta“, oziroma njegovih tako imenovanih liberalnih načel (sit venia verbo!) To je tudi glavni zadržek, da mi na slovenski strani prave kompaktnosti proti ustavakom, ker oni dobro vedó, da so naši „mladi“ v deveterih rečéh njim bliže, a nam samo v eni. To, deseto reč pa imajo oni za „Schrulle“ slov. narodno liberalnih sramožljivih svojih tovarišev. Kdor je prav narodnjak, mora se boriti in potegovati za vse, kar je narodovega, a ne izpuščati, ne vem, koliko toček in boriti se samo za eno (jezik), — ki sama za-se je brez podlage in idejo narodnosti le krha in razdira. — Naše mestno starešinstvo dela letos prav urno in vspešno. Prave sprave med laškima strankama sicer še zmirom ni; al pomirje vsaj je storjeno. — „Ginnastica“ je imela te dni občni zbor; v novoizvoljenem ravnateljstvu je tudi zdaj tukaj bivajoči Favetti. — Zidalo se bo pri nas na mlado leto, da bo veselje gledati; na vse strani se proti železnici (na južni strani) odpirajo nove ulice.

Salvore v Benečanski Istri 20. jan. A. J. — Danes imam v svojem vrtu lepega letošnjega graha obilo za jesti; češplje (sužini) so debele, kakor so bile lani in vsako leto v prvi polovici meseca malega srpana; mandole pak so že nehale cvesti, mnogi drugi žir (sadje) ima popke. Topline imamo 10 stopinj R.

Iz Loškega potoka 20. pros. L. A. (Ogenj — živinska bolezen — vročnica.) Preteklo sredo ob 8. uri zvečer nas je silno prestrašil plat zvoná. Gorelo je v Malemlogu, ter pokončal je ogenj komaj par let staro hišo posestnika J. Debeljaka. Kako je ogenj se pričel, menda nihče ne vé prav. Ker pomoči nagle ni bilo, bilo je le kaj malega mogoče rešiti iz hiše; večidel vse pohištvo in obleka, vsa hrana in tudi nekaj denarja je zgorelo. Sreča velika, da ni bilo čisto nič sape, drugače bile bi šle tudi sosedne hiše, ki so s škopo krite in celó blizo pogorišča, pri rokah pa celó

*) Prosimo kmalu zopet kaj.

Vred.

**) Burjo za to „Grgarsko“ imenujemo, ker piha od vasi Grgar proti severo-vzhodu od Gorice. — Danes nam letošnje zimo v prvo piše, pa ne močno.

Pis.

nobene gasilne priprave, in vode le malo. Neverjetno a vendar resnično je, da so bili nekteri tako hudobni, da so vodnjake svoje zaklenili, in ko so se prebile duri, so poskrili golido za zajemanje vode. Ljudi se je bilo mnogo sešlo in rad bi bil vsak pomagat, da bi bil imel s čem. Tako pa ni družega ostalo ko ogenj gledati. Zdaj se bodo vendar spametovali tisti možje, ki so bili vedno proti napravi gasilnic, ker videli so, koliko se brez njih opravi. Skrbeti je pa tudi treba, da bo vsako selo imelo potrebne kljuge na dolgih drogéh, ktere bi bile tu mnogo koristile, ko bi bile pri rokah. Tudi ponočna straža bi morala nadzorovati. Največkrat so na straži otroci po 10 do 12 let stari. Kakošni so to čuvaji, si misli lahko vsak. Dokler ljudje čujejo, čuje tudi stražar, potem pa gré spat, ker jo je strah! Gosp. občinskemu tajniku M. Gruheku gré čast in hvala, da se mnogo trudi, odvrniti nesrečo ognja z večkratnim pregledovanjem ognjišč, če tudi mora zavoljo tega marsiktero grenko požreti od nespametnih gospodarjev. Veliko hvalo zasluži tudi tukajšnji kaplan gospod Fr. Avguštin za svoj trud in neprestrašenost pri imenovanemu požaru. — Če tudi nas Turška živinska bolezen ni še obiskala, imajo vendar naši kmetje, ker na Obloke in Rakek ne smejo z dilami in trami, zavoljo nje veliko škodo. Mnogo jih je, ki jih po večem le cesta redi; kajti polje rodi pičlo, gozd pa zdaj še obilo. Živinske kuge se naši ljudje zelo bojé. Pravila mi je neka gospodinja, da, ko jej je pred 14 dnevi po noči krava naglo zbolela, da ni mogla nobenega soseda v hlev spraviti na pomoč; vsak je mislil, da je že kuga tu. Tak strah pred kugo je pri nas, ki smo na meji Hrvaški, od ene strani zelo koristni, utegne pa biti marsikomu na škodo. Paziti bi se moralo še veliko bolj na Hrvaško, ker od ondot nam žuga nesreča. Zato ljudje vedno poprašujejo, kdaj pač dobimo vojake na mejo.* — Tudi pri nas je začela gospodariti vročinska bolezen; mnogo jih je že spravila v posteljo, neka dva pa tudi še v grob. Žalostno je to, da ljudje zdravnika še le takrat pokličejo, ko je vse zamujeno, al zavoljo daljave na vse strani se vsak boji velikih stroškov. — Kakor drugod tudi v naših hribih dozdej še nič ne vemo od zime; čebele so pretekli teden in popred že obnožje nosile.

Iz Gorenškega 26. pros. †. — V 3. listu „Novic“ pripoveduje dopisnik M. K. iz Notranjskega od nekega „intelligentnega“ učitelja, ki je v neki kavarni obiral gorenške učitelje, češ, da imajo pred duhovščino strah itd. Dopisnik hoče dokazati, da to ni istina ter gorenške učitelje zagovarja, prav za prav jih le hoče zagovarjati, a pri tem se zamota sam v trnje. Dragi gospod! niti gorenski niti notranjski učitelji Vam za tak članek ne bodo peli hvale. — Vi pišete: „Gorenški učitelji so prijazni z duhovščino itd. To Vam potrjujem, rekel bi, skor brez izjeme. Tako je na Gorenškem. Kako pa je na Notranjskem? Iz dopisa Vašega sme se soditi, da notranjski učitelji z duhovščino ne hodijo ene in iste poti. To pa ni istina. Tudi notranjski učitelji so z duhovščino v trdni zvezi kakor nekda; k večemu se sém ter tje kak „intelligenten“ nove ère sme izvzeti. — pišete: „Ako pa gorenški učitelj vidi, da duhovnik njemu pri šolstvu nasprotuje, se zna ravno tako, kakor učitelj na Notranjskem vèsti in se za svoje pravice potezati, in tudi na Gorenškem se kaj tacega godí. Tukaj pa

sekate po duhovščini in po učiteljih, naj si že bodo gorenški ali notranjski. Povedite nam le, kje duhovniki učitelju pravico kratijo? Duhovščina naša in Vaša je národna; ona nikoli ne nasprotuje šolstvu, temuč še podpira je zdatno, ako se učitelj le vé spodobno proti njej obnašati, in jej tudi on ne nasprotuje. Ako se pa učitelj navzame „liberalnega“ duhá in se začne po „Tagblattovski“ od duhovščine obračati, kako more potem zahtevati, da bi tudi duhovščina ne obrnila se od njega? Kdor je tako „mlade pameti“, da samo zavoljo principa nove ère pri šolstvu se z duhovščino prepira, naj pomisli vsaj to, da šole na Kranjskem morajo biti katoliške, ker je ljudstvo katoliško, ki svoje otroke v šolo pošilja. Brezverstvo je v naši deželi kontrabant, ki ga duhovščina ne sme trpeti. — Nadalje še pisete: „Res je, da je kak učitelj a ne le na Gorenškem, temuč tudi na Notranjskem, ki si ne upa za pravico potezati, a ne zavoljo boječnosti, ampak zavoljo materialnega stanja“ itd. To je zopet kaj lepo. Gorenški učitelji in tako tudi notranjski tedaj le zarad „materijalnega stanja“, le zavolj strahú zgubiti cerkvenikove dohodke, le samo zavoljo tega ste Vi z duhovščino prijazni; ko bi pa imeli po 600, 800 gold. ali še več na leto, kaj ne, potem bi pa že lahko duhovščini roge pokazali in kričali kakor „Tagblattovci“ in njim sorodni našinci „proč s f. . . .!“ — A to je preveč odkritosrčnosti na enkrat! Gospod dopisnik! Škoda, ker ste bili na Gorenškem in bi imeli poznati vedenje svojih tovarišev, da se še niso udali novi èri in da z duhovščino ne le zavoljo materijalnega stanja, ampak iz golega prepričanja, iz miroljubnosti in spoštovanja do svojih najboljših prijateljev, deloma tudi dobrotnikov, v prijaznosti živé. Gotovo pa notranjski učitelji tudi niso veliko drugače. Ko bi se tudi materijalno stanje učiteljev Kranjskih zboljšalo — česar živo želimo vsi — bôdo slovenski učitelji, ki so pravi rodoljubi, ravno tako kakor do sedaj, v duhu vere z duhovščino zedinjeni za blagor ljudstva delovali. Kdor pa je družega duhá, naj pri Bismarku službe išče, bo že videl, kako si bo na rožice postljal.

Novomesto 26. jan. — V zadnjih „Novicah“ je dopis iz Novomesta primerjal naši dve društvi gledé njunih udov po številu, pa je grajal, da se nekteri udje nahajajo v obeh društvih. To dvestransko udeležbo je pisatelj sodil iz nekega preostro idealističnega stališča, ktero bi bilo sicer prav zaželeno, ako bilo bi le mogoče in koristno gledé na naše dandanašnje razmere. — Ne spuščaje se dalje v to vprašanje, ker smo prepričani, da nam bode pisatelj onih vrstic sam pritrtil, ako malo mirnejše pretehta praktične vzroke „pro & contra“, hočemo samo razjasniti to, kako se pri nas domá — in to je glavno — sodi o tej reči. — Naše razmere so malomestne, ki se jako razločujejo od Ljubljanskih. V našem socialnem življenji se vsaka enostranost veliko ostrejšé čuti in ona prinaša v med-sobnih vsakdanjih zadevah, bodi-si službenih, kupčijskih ali družih, ovirajoče nasledke, kterih se je v velikem mestu, kakor je Ljubljana, lože ogibati. Kar se tiče uradnikov, dozdeva se nam, da imajo dolžnost, biti v dotiki z ljudmi raznih zasebnih nazorov, posebno v zabavnih društvih. Med tukajšnjimi „utrakvist-i“ so pa tudi nekteri meščani, ktere štejem med naše poštene narodnjake, tako, da nikomur ne pada pri nas v glavo, da bi zarad tega dvomil nad njihovim rodoljubjem, kakor sploh udeleževanje pri enem ali drugem zabavnem društvu nikjer ni edino merilo, po katerem se konečno sodi o značaji udeleženca. Dosti je družih prilik, da spoznavamo ljudi, ali so naši ali ne. — Akoravno tedaj priznavamo, da bi bilo bolje in lepše, ako bi taki časi napočili, da bi se rodoljubje odlikovalo v vseh, tudi v

* Da zoper vladno prepoved neki Meteljčan ni šel v Grobnik po vole in jih skrivaj pripeljal domu, ki so potem zboleli in tudi uni, ki jih je na Studenec prodal, vse zelo ostre zaprtije ne bi bilo treba! Tako pa ni drugače, dokler začeti ogenj se ne pogasi popolnoma. Tudi črnica utegne strašno huda in kužna biti; priča temu so, da spet uni dan so poginila druga goveda v Metljah in na Studencu. En kmet je ob vso svojo živino. Vred.

malovažnih rečeh, in da bi na slovenski zemlji ne bilo nobenih družih društev nego narodnih, vendar ne smemo že danes puščic metati na take prijatelje, kateri v nevažnih zadevah računajo z občnimi razmerami, sosebno mi Novomeščani ne, kateri si nasproti Ljubljancanom štejemo v neko prednost, da se v socialnem življenju ne razcepamo tako ostro po narodno-političnem značaju, kar bi v našem malem mestu le večer prepir budilo in nemogoče storilo mirno vzajemnost.

Odbor čitalnice novomeške

Novomesto 27. jan. * — Po triletnem delovanju našega po večini narodnega mestnega odbora bile so 23. in 24. dne t. m. zopet nove volitve. Prvi dan sta volila 2. in 3. razred. Udeleževalo se je jako veliko volilcev in zmagali smo narodnjaki s tako ogromno večino, kakor še nikoli. V 3. razredu so naši kandidatje dobili po 72 do 74 glasov; od nasprotnikov — smeja se svet! — je eden vjel 7 glasov, vsi drugi pa še toliko ne. 2. razred ima pri nas le 38 volilcev in je poln prijateljev nemčurske stranke; vendar so naši dobili po 16 — 15, nasprotniki pa le 7 — 8 in še manj glasov, v veselo znamenje, da si mestjani nočejo nasprotovati in prepirati se med seboj na komando nekterih, ki mislijo, da je mestna hiša le kraj za velikonemške agitacije, ne pa kraj, ker se dela na korist materialnega in duševnega napredka občinskega. — Kakor številke kažejo, je bila zmaga narodnjakov eklatantna. Volitev se je vršila v najlepšem redu, brez razcepljenja glasov, kar je zasluga posebno g. K. Rozmana in njegovih prijateljev gg. Krištof-a, Kobetič-a in Kindl-a, kateri so skrbeli, da se meščani niso dali po lažnjivih prerokih motiti od pravega. Slava njim! — Jako smešen je proti temu vspeh napenjanja naših nasprotnikov. Glava njihovega volilnega komite-a bil je tukajšnji bilježnik Formacher z raznimi pomagači, kateri so se menda vsi zibali v sladkih sanjah, da jih meščani, Bog vedi, kako ljubijo in da vsi od konca do kraja bodo na njihovo zastavo prisekali. No, gospodje, odgovor ste dobili jasen in dostojen. Prosit! Za konfekt imate pa še prepričanje med seboj, ker ste hoteli vsi se vsesti na županov prestol, in ste se nazadnje še za ostale kosti začeli ravsati, razžaljivši mirnejše med vami, ktero ste izbacili zato, da bi samo pravi nemčurski cvet spravili v odbor. Gosp. pl. Formacher je skušal v vseh treh razredih, da bi ga volili. Kako mu je šlo, kažejo gori navedene številke 7 glasov proti 74, „Ophelia geh' in ein Spital!“ — O volitvi 1. razreda, v katerem so skoro sami uradniki volilci, vas ne bom dolgočasil. Kako uradniki dandanes glasujejo, vé ves svet. Novega se tedaj ni nič pripetilo; vse smo že doživeli, zato tudi nočemo tistim gospodom, kateri so se odlikovali z brezsravnim pritiskovanjem na podložne, prijaznosti storiti, da bi o njih govorili. Milujemo le vse uradnike, kateri se ne vjemajo z nazorom svojih predstojnikov in so bolj delikatnega častičutja, kakor oni, na katerih zapoved so morali duševne muke trpeti. Škode nam niso velike naredili, ker smo že dan poprej večino si pridobili. Zavoljo tega se nam je tudi zdel nemčurski bojoklic drugi dan pravi čin glasovitega španjskega viteza. Sicer pa bomo nasprotnikom zmirom in pri vseh volitvah zagodili tako, kakor zdaj, ako se jim bo še ljubilo „ein Tänzchen zu wagen“. — Naj naposled omenim še to, da delamo zdaj na to, da si čitalnica napravi lastno hišo. Al o tem drugi pot več.

Iz Kostanjevice 25. jan. — „Das ist der so viel geschmähte Mann, to je tolikanj obrekovan mož!“ In to je naš župan Sever. Zakaj? Poglejmo! Neki poštenjak je čutil srbičico, ki se imenuje vedičnost, ter hoče izvedeti, kako in kaj da je z lovskim denarjem. Vstopi se tedaj pred-nj ter ga potrese za podbradek: „kje pa

je lovski denar?“ — „Že dajem račun!“ — odreže se mu na kratko, češ, kaj bi se ti vtikal v to, vsaj položim račun! Ker pa mož ni bil zadovoljen s tako ohlapnim odgovorom, le še povprašuje: „kje pa je lovski denar?“ Župan videvši, da se ga ne more tako z lahkom odkrižati, reče: „potrošen je za srenjsko orodje!“ Prašnik, ki ni bil zadovoljen s tako jalovim odgovorom, ker mu nikakošno srenjsko orodje ni znano, le še praša: „kje pa je lovski denar?“ „Za srenjske kanale je potrošen!“ zarohni župan. In ker prašnik le nič ne vé o takih srenjskih kanalih, le praša in praša za lovski denar. — In kaj je bil konec tega razgovarjanja? Nemčurskoljubeznjivi župan moža toži zavoljo razžaljenja, in tožba mu obvelja. — Iz vsega tega pa se vidi vesela resnica, da je župan čmeren, kedar je treba dajati račun od županovanja. Računa smo tako težko čakali, kakor duše rešenja iz vic. „Račun, račun, račun!“ — to je bilo naše vsakdanje vpitje. Pri tem so eni zabavljali, drugi so se jezili, tretji so kleli — al naš župan in Gač sta se za to tako malo brigala, kakor kurent namalani v pratiki, ako mu muha sede na nos! Kaj je bilo drugega storiti, kakor tožiti pri deželnem odboru. To mu je prišlo vendar do živega. Župan spiše pohlevno pisemce do sl. deželnega odbora. In kaj je pisal v pismu? Da računa ne more položiti, ker je „prestar“. „Turška sablja, račji kljun, iz torbe gleda cel kopun!“ — pravi narodna pesem. In ta kljun je, da je župan prestar za županovanje, ker ne more dolžnosti opravljati. Naj tedaj odstopi, ker sam priznava, da ni več za to! A vendar noče. Kedaj že bi morala biti nova volitev, pa je še zdaj ni! Ali je tudi za to prestar, da ne more razpisati nove volitve? — Zadnji čas je tedaj, da mestjani naši za nove volitve vložijo prošnjo sl. deželnemu odboru, ki ima to reč po občinski postavi v svojih rokah.

Meščan.

Ribnica 25. jan. (Narodna čitalnica naša) napravi 2. svečana neumrlemu Vodniku v spomin besedo s sledečim programom: 1. Čveterospev: „Vodnikov spomin“. 2. Slavnostni govor. 3. Čveterospev: „Nočni mir“. 4. Šaloigra: „Župan“. 5. Popotnica: „Dalje“. 6. Tombola. — Začetek ob 6. uri zvečer. Vse ude in narodne rodoljube vljudno vabi odbor.

Iz Krašnje 25. jan. (Hudoben požigalec — prošnja do c. k. deželne vlade.) 19. dne t. m. priklatil se je v Krašnjo hudoben človek, da je težko si bolj hudobnega misliti. Klatež je bil črno oblečen, srednje postave, bolj dolzega obraza in brkast. Ne vé se, ali iz kakega srda ali od brezbožnega človeka podkupljen zažgal je samotnega kmeta ta dan dvakrat; v prvo ob 4. uri popoldne. Ogenj sta naglo dva pastirja, ki sta blizo pasla, pogasila. Ko skriti hudobnež ni videl rdečega petelina na strehi, se čez uro zopet približa pobištvu ter ogenj podtakne. Ker je več ljudi pri hiši, zopet o pravem času pogasé ogenj, kateri se je že visoko po strehi oblizoval. Požigovalca nobeden ni videl. Neznani strah vse hišne prevzame. Hiteli so v vas, ktera leži kakih 5 minut v stran pri veliki cesti, da fantov pridobé za ponočno čuvanje. Celu noč so varovali pred hudobnim človekom vse pobištvo. 20. dne t. m. zjutraj pa so šli eni v cerkev, drugi so ostali za varhe, ter se podali v stanovanje. Ta trenutek porabila je črna duša ter nasitila svoje želje: vnovič zažge hišo na več krajih. Varhi kmalu zapazijo ogenj in gasé, al ogenj jih presili, in ob uri je bila cela hiša pogorišče, hlevi razdjani, dvoje goved opečenih, vsa krma pepél, večidel pobišnine zaradi silne vročine oglje. Pogorelec je res usmiljenja vreden, ker je priden, in ker ni zanikernost kriva nesreče, marveč črna hudobija. — Ne moremo si kaj, da ne bi pri tej priliki sl. deželno vlado prosili: naj po c. k. okrajnih glavarjih blagovolili žandarjem

naročiti, da strogo gledajo na potepuhe, katerih se letos čuda drhal po veliki cesti klati. Nekatere dneve vidimo strahovite obraze, kateri nas nadlegujejo za podporo. Če bi se takim ne dalo po volji, cela vas je nesrečna!

Trebno na Dolenskem. — Po dovoljenji kupčijskega ministerstva od 12. t. m. tudi mi dobimo telegrafno štacijo. Napravljati se bode začela prihodnjo spomlad.

Iz Kranja. (Poziv. *) Mislilo se je, da bo Simon Jenkov spominek ob vseh Svetih l. 1872. izgotovljen in postavljen; al ni bilo mogoče. Obljubo pa imamo sedaj, da ga radoliški podobar g. Ivan Vurnik izdelal do prihodnje Velike noči ter o binkoštnem času postavi. Spominek ne bo Prešernovemu enak. Za pol sežnja bo še viši od Prešernovega in zlog mu bo Bizantinsk. Denarja spominku nimamo še zadosti. Zato prosimo darežljivih Slovencev iz vseh pokrajin bratovske pripomoči; sl. vredništva naših listov pa vljudne podpore. — Doneski naj se blagovolijo pošiljati denarničarju za Simon Jenkov spominek, g. Ferdinandu Sajevicu, trgovcu v Kranji.

Odbor za Simon Jenkov spominek.

Iz Ljubljane. (Državni naši poslanci), ki niso šli v zbor na Dunaj, so prejeli te dni poziv od predsedstva državnega zbora, naj pridejo o 14 dneh, sicer izgubijo poslanstvo. Da niso šli in ne bodo šli, to bi morali ustavoverniki vendar spoznati, kajti oni so obljubo (prisego) storili na deželno ustavo, katero pa uničujejo direktne volitve, ki imajo priti pred sedanjim Dunajskim zborom in katerih v tem zboru zabraniti nikakor ne morejo. Proti prisegi svoji bili bi tedaj le kumi (botri) ustaveloma; vsaj to se od njih ne more zahtevati! Čudno je res politično kolo dandanes: zdaj smo mi federalisti — branitelji deželne ustave!

— (Politično društvo, „Slovenije“) je v občnem zboru 25. dne t. m., kterega se je udeležilo 45 udov, obravnavalo zdaj velevažno vprašanje o neposrednih volitvah. Prvosednik dr. Jan. Bleiweis je začel zborovanje z nagovorom, v katerem je rekel, da se mu je od mnogih društvenikov želja razodela, naj skliče zbor v ožigled nameravane volilne reforme, zoper katero se po časnikih bere ogromno veliko peticij in protestov društven in občin na Českem, Moravskem, gornjem Štajarskem itd. Pri nas prav za prav tega treba ni — pravi — kajti pri nas je že dežela govorila po deželnem zboru, ki je adreso o tej zadevi meseca decembra sklenil do Njegovega Veličanstva, kar ni bilo niti na Českem, niti Moravskem in Tirolskem, — in vrh tega vidimo tudi dejanski protest naše dežele v tem, da se naši državni poslanci nočejo udeležiti takega zbora, ki hoče sklepati volilno reformo, ktera uničuje deželne zборе in žuga z nevarnostjo tudi Avstriji, ktera tako živo potrebuje mirú med narodi, med državo in cerkvijo. Vendar vstreči mnogim željam je sklical občni zbor. Odbor društva sam ne stavi nobenega predloga ter to pričakuje od zbora.

Potem poprime dr. Costa besedo in se sklicuje na svojo v tem društvu o ravno tem vprašanju govoreno obširno razpravo, nasvetuje ponoviti protest ali po poti resolucije ali po poti adrese do Njegovega Veličanstva, ki bi bila po njegovem mnenju najboljša. — Dr. Vošnjak razlaga, da bi zdaj ne koristila ne resolucija, ne prošnja do nasprotnega nam ministerstva, ter nasvetuje prošnjo do presvitlega cesarja, in v ta namen volitev odseka 5 udov, kateri naj prošnjo izdelal, razširi in jo po primerni poti cesarju predloži. — Po kratkem razgovoru se ta nasvet sprejme; v dotični odsek se volijo: dr. J. Bleiweis, dr. Vošnjak,

dr. Poklukar, Fr. Potočnik in J. Jurčič. — Dr. Poznik nasvetuje, naj se naprosi g. dr. Costa, ki gre na Dunaj, da osebno skusi izročiti prošnjo presv. cesarju. Dr. Costa predlaga, naj se o nasvetu dr. Poznika stopi na dnevni red, kar podpira tudi dr. Poklukar. Ta predlog se sprejme. — Prvosednik sklene sejo z opazko, da se društveni zbor kmalu zopet snide, ker ga čaka veliko važnega dela.

— (Skupščina za „narodni dom“.) Čitalnični odbor je v seji 11. decembra 1872. leta *) sprožil misel, da bi se vže leta 1869. pričeto delovanje za tolikokrat zaželeno ustanovitev „narodnega doma“ ali vsaj temu enacega poslopja nadaljevalo in izvršilo. Enoglasno sprejeta misel prišla je potem pred občni zbor 26. decembra s pozitivnim predlogom, naj se vsa Ljubljanska narodna društva združijo v dotično posvetovanje. Brez ugovora in ravno tako enoglasno sprejeti predlog doide do skupščine dne 23. t. m., ktere se je odličnih zastopnikov posamesnih družeb vdeležilo blizo 30. Po nagovoru predsednika dr. Jan. Bleiweis-a, ki je na kratko razvil zgodovinski obris „narodnega doma“, in po prečitanem sklepu čitalničnega odbora pride v razgovor način, po katerem bi se izpeljalo to podvzetje. Dr. Costov predlog, naj se odstopi od loterije in naj se delniško društvo napravi, potem da naj se v ta namen izvoli odsek 7 gospodov, se enoglasno in navdušeno sprejme, in ko dalje še dr. Ahačič, Horak, Grasselli in drugi v imenu svojih društven zagotovijo podpore, se volijo v omenjeni odsek: Dr. Costa, Grasselli, Jentel, Lésar, Ravnikar, Vilhar in dr. Vošnjak, kateri se tekoj konstituira ter voli izmed sebe dr. Costo za predsednika, dr. Vošnjaka za podpredsednika in Fr. Ravnikarja za perovodja. Z vsestransko gorko željo za dober vspeh tega potrebnega podvzetja se razide zbor v najboljših nadejeh.

— (Iz seje deželnega odbora 24. januarija.) V zadnjem deželnem zboru ustanovljena služba deželnega inženirja se je oddala gosp. Fr. Wičel-nu, sedanjemu mestnemu inženirju v Ljubljani. — Izmed več bolnišničnih zadev, ki so se obravnavale, omenjamo obravnavo zaradi skrbi za potrebni led vsled letošnje mehke zime in obravnavo zaradi primerne ledenice. — Rešenih je bilo tudi mnogo občinskih zadev, med katerimi je bila tudi prošnja občine Studenec pri Krškem za privoljenje, da se sme po vaséh, ki spadajo pod Boštanjsko faro, pobirati 20% priklada na vse direktne davke za občinske potrebe leta 1873., kar se je dovolilo.

— Gosp. dr. Costa se je v pondeljek zopet podal na Dunaj v opravkih deželnega odbora, da zastopa deželo našo o velikanski tožbi Tržaškega mesta zaradi starodavnih najdeniških stroškov, za ktere pa ste tudi toženi Goriška in Istra.

— (Družba kmetijska) ima danes občni zbor po programu, ki je bil tudi v našem listu naznanjen.

— Na sejm Ljubljanski se je po dolgem prestanku živinskih sejmov nenavadno veliko pitane goveje živine in tudi precej kónj prigralo. Cena govedom prva je bila visoka, za par količkaj pitanih volov 400 gold. in še viša. Kupca za-njo bilo je mnogo, posebno veliko Korošcev in zunaj teh še, celo en Bavarec. — Cena konjem bila je tudi visoka zato pa le malo kupca. — Za govejo živino predpisani pôsi (spričala zdravja) so se kmalu vdomačili; brez njih je le malo kmetov iz-

*) Da se odstranijo vse krive misli, da bi se bila ta ideja še le izcimila po neki drugi v N—m—, naj blagovolijo dotični gospodje pozornost obrniti na datum tukajšnjega pričetka, ko v Ljubljani ni bilo še duha ne sluha iz N—m—.

*) Drugi pot naznanijo „Novice“ zahvalo.

vino na sejm prignalo, kar se je pa brž na mitnicah (šrangah) zabranilo.

— („Brenceljna“ 1. list) je c. kr. policija konfiscirala; zakaj, nam je uganjka.

— („Danes bomo tiči“) je bilo imé slovenski igri, ki jo je dramatično društvo predstavljalo v nedeljo v deželnem gledališču, ki je bilo tako polno, da so velika vrata morala odprta stati. Občinstvo posebno više galerije, je neizmerno ploskalo velikanski Nestrojevi burki, ki so jo posebno gospodje Kajzel, Drahsler, Nolli, Kocelj izvrstno vršili in jim sploh vsi drugi dobro stregli.

— (Sedemnajsta slovenska predstava dram. društva) v deželnem gledališču bo v torek 4. februarja. Igrala se bode igra „Gospod Zamuda“ v 1 dejanji po francoskem poslovenil V. Mandelc in že zadnjič naznanjena opereta „Izbujeni lev“, ktera je tudi na tukajšnjem nemškem gledališču imela prav sijajen vspeh.

— (Beseda na spomin Vodniku z velikim plesom) v nedeljo obeta po svojem programu tako zanimiva biti, da maloktera tako. Tudi neudje, ako jih vpelje kak ud, smejo proti vstopnini 1 gold. ta večer v čitalnico.

— (Pobirki iz časnikov.) „Laibacher Schulzeitung“ je že vdrugič na dnevu, a kakor jo le ogledujemo, vidimo, da je po krvi in mesu prava hči „Tagblattova“. Vse, kar ona reče, je „Fortschritt“, in vsi, ki v njeni rog ne trobijo, pa so „Fortschrittsfeinde“. Vsacega, kdor jej le mezinec pomolí, kar objame ga rekoč: „Sie sind unser Mann!“ — Ako pa to novo „Schulzeitung“ primerjamo z drugimi enakimi nemškimi listi (kakor „Schulbote“, „Volksschule“, „Zentral-Organ“ itd.), zdi se nam, kakor bi videli prav nevkretno šepasto opico med urnimi igralci. Zadnja, to je, 2. številka nima ne enega pedagoškega stavka v sebi, temuč mlati slamo že tolikrat omlateno. Postava o učiteljski preskušnji (die Lehrbefähigungsprüfung) izvirna in v prestavi je že vsakemu vrabcu na strehi znana in tisti „Dunst, Thau und Reif“, ki ga najdeš v vsaki prirodopisni knjigi, bodo pa učitelji, kaj ne, v slovensko predstavljali in ga potem rabili pri tistem „Viertes Lesebuch“, ki ga naše šole na deželi nikoli videle ne bodo? Slovenska berila po nemški razkladati, se ve da pa bi bilo vendar preogromno! Z sedanjim vrednikom našega „Učit. Tov.“ nekako „kokerira“ „Sch.“ samo za to, da prejšnjemu brco daje, češ, da je sestavke „fabriksmässig“ iz nemškega predstavljaj. Dobro! „Tovars“ in „Schulzeit.“ se v tem le toliko razločujeta, da „Tovars“ je nemščino predstavljaj, „Schulzeitung“ pa jo kar prepisuje; priča tega nam je „Dunst“ in vsa druga šara tega lista, znana celó iz Japana in iz — Pruskega, se ve da! — Pod „Lokales“ objavlja tudi svoje patrone (unterstützende Mitglieder), med kterimi je največ udov konstitucionalnega društva in nekaj tacih, ki se jim po naše pravi: „šviga švaga čez dva praga“. Slovensko učiteljsko društvo naznanja tudi vse svoje prave ude; kdaj bode li „Krainischer Lehrerverein“ svetu pokazal imenik vseh svojih udov in kdaj bode nam pokazal vsaj pravila svojega društva. Ta „Tagblattova“ hči, ki sicer v eno mer vpije: „Wir wollen unparteiisch sein!“ psuje vse, kar je le narodnega. „Narodni šoli“ pripisuje „nebenedenzije“ in govori o „Nacionalfanatismus“; se vé, da nemškutarija in brezverstvo sta „Fortschritt“. — V vsem je zmes „Schulzeitung“ vsa podobna „Gemeindarici“, iz ktere se je njen sodelavec, zdaj na vrednika potisnjeni g. Sima naučil znašati „ex omnibus aliquid, ex toto nihil“.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. — Nameravane direktne volitve v državni zbor gugajo zdaj ves Avstrijski svet. Ustavoverci, ki so o tem vprašanji prav to, kar pregovor pravi: „lucus a non lucendo“, delajo na vse kriplje na to, da bi se grešilo zoper oktobersko diplomu, zoper deželne ustave, da! celó zoper decembersko ustavo, — njim nasproti pa je velika večina narodov Avstrijskih, ktera stoji na državo-pravnem stališču, pa tudi ne drži križema rok. Kdo bode zmagal, se danes še ne vé; al to je gotovo, da cesar ni še dovoljenja podpisal, da postava volilnega predruženja pride v državni zbor. Zato je jako čudno, da v Galiciji in na Českem se zabranjujejo tabori zoper to reformo in da se ne dovoljuje podpisovanje prošnje do Njegovega Veličanstva zoper to reformo v javnih prostorih. Cesarja prositi ima vendar vsak Avstrijan pravico celó o taki reči, ki ni še postava, — ki ni še bila niti v zbornici poslancev niti v zbornici gosposki! Kakošen šunder so ustavoverci uganjali pod ministerstvom Hohenwartovim! kako grozovito so napadali njega! kako so nekteri udje Ljubljanskega konstitucionalnega društva in drugi v očitnih govorih udrihali na nj — al Hohenwart ni branil svobodne besede niti v društvih niti v časnikih. To so razložki! Celó magjarski list Deakove stranke „Ellenör“ v Peštu od 18. dne t. m. ostre levite bere nemškim centralistom, rekoč, da volitve tako „umetno“ osnovane kakor jih beremo zuaaj, uničujejo vpravičeno voljo vseh narodov, a stavijo na vrhunec le voljo nemških fantazmagorij pijane koterije.

— Kako pravična ima biti volilna reforma narodom v pravni državi Avstriji, dokazuje „Vaterl.“ tako-le: Po ministerskem načrtu ima na Českem 1 milijon in 800.000 Nemcev 57 državnih poslancev, 3 milijoni in 200.000 Slovanov pa le 33, — na Moravskem 514.900 Nemcev 25, 1 milijon in 438.000 Slovanov pa le 9, — v Šleziji 258.000 Nemcev 9, Slovanov pa 248.000 le 1 poslanca, — na Kranjskem (kar nam pa ni jasno) 29.000 Nemcev 4 (?), in 423.000 Slovencev tudi le 4 (?), — na Štajarskem 717.000 Nemcev 19, Slovencev 413.000 pa le 3 poslance. — Več dokazov pač ni treba, kako „pravično“ mero in vago nameravajo centralisti Slovanom!

— Zbor vinorejcev, poklican od ministerstva kmetijstva, se je 21. t. m. začel in 26. končal. Kakor v agrarični zboru, ki je bil nedavno tukaj, tako so tudi v vinorejski zboru po pozivu ministerskem poslale družbe kmetijske svoje zastopnike, nektere je minister sam poklical. Namen tega zbora je bil, da ministerstvo zve, kaj treba storiti še za pospeh vinorejstva v Avstriji. Pričujoči v tem zboru so bili baron Babo iz Klosterneuburga, grof Bossi-Fedrigoti iz Roveredo, grof Consolati iz Tridenta, grof F. Coronini iz Gorice, dr. Göthe iz Maribora, vitez Gutmansthal iz Kranjskega, Kleinošek iz Gradca in še drugi.

— Turška goveja kuga je po hlevih Dunajskih predmestij tako huda, da je gosposka 20. dne t. m. v hlevih 3 gospodarjev, ki imajo krave za molzo, kar 42 krav pobiti dala.

Žitna cea

v Ljubljani 25. januarja 1873.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 6 fl. — banaške 7 fl. 12. — turšice 3 fl. 70. — soršice 4 fl. 20. — rži 3 fl. 90. — ječmena 2 fl. 90. — prosa 3 fl. — ajde 3 fl. — ovsa 1 fl. 80. — Krompir 1 fl. 80.